ICGB

5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 250

Joui 11 Septembrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA · STRĂINĂTATE
Lei 4.65 · 3 luni · Lei 10.-
9.15 · 6 luni · 20.-
18.- · 1 Un an · 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 80
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Sfaturi sau informații
variază după mărime
dela 60-150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

SIRBII INAINTEAZA în BOSNIA

In ajunul luptei decisive din Franța

București, 10 Septembrie 1914

Manifestări negândite

Alăturea de manifestările nerăbdării de a vedea țara noastră intrată în acțiune pentru realizarea idealului național de veacuri al neamului românesc, se produc și oarecari demonstrații contrare, puse la cale, chipurile, în numele „muncitorimii române". Aceste demonstrații ar avea scopul să învedereze că nu ar fi „în interesul" acestei muncitorimi, ca noi să ieșim, fie în orișice chip, din neutralitate, ci că acest „interes" ar cere, ca noi să ne lăsăm mai bine bătuți de toate vânturile, decât să cădem la primejdioasa ispită de a pune mâna pe armă.

Acei cari pun la cale astfel de demonstrații n'aŭ aflat încă, se vede, că toți pacifiștii Europei, și chiar aceia ce se numărau printre cei mai crânceni „antimilitariști" și dușmani ai războiului, când și-aŭ văzut în primejdie fiecare *patria* lui, au întors foaia și nu numai că nu s'au mai dedat la demonstrații de acel fel, dar s'au grăbit ei înșiși să se înroleze ca soldați, și au fost chiar unii cari au socotit ca un punct de onoare pentru dânșii, să ceară ca să fie trimiși în rândurile dintâi, împotriva dușmanului.

In astfel de împrejurări, și când se ridică și înaintea ochilor noștri putința de a ne întregi patria noastră între hotarele neamului, ce nume oare ar putea să merite unii ca aceia, cari vin să facă și mai departe școala lașității printre muncitorii noștri orășenești?

Interesul muncitorimii?... Dar ce interes poate să aibă muncitorimea română, *deosebit* de interesul cel mare, cel obștesc al neamului?

Pot să fie pe lumea aceasta oameni cari să nu-și dea seama că individul nu poate să-și găsească rostul și menirea lui, decât ca fiu al unei patrii și ca membru al unei națiuni? De acest adevăr s'au arătat acuma pătrunși și toți *socialiștii* din lume, afară de unii dintre aceia, se vede mai sfătoși, din țara românească.

Zicem: din țara românească, și nu zicem: români, — căci într'adevăr cu greu ne-ar veni să credem că poate să fie sânge românesc în vinele, și cugetare românească în mintea acelora, cari în niște momente de cutremurare sărbătorească, cum sunt acelea prin cari trecem, să se apuce să propovăduiască stăruirea de bună voie în plecarea grumazilor noștri, ai tuturora, — *și ai muncitorimii* — sub blestemul soartei rele și, fără îndoială, sub jugul întărit al celor ce vor fi avut mai multă vlagă și mai multă hotărîre de cât noi...

La o parte, deci, cu astfel de manifestări, cari s'ar mai putea numi și imprudente, — căci față de o mișcare atât de puternică și de elementară, cum e izbucnirea, în aceste clipe, a instinctului de existență și conservare națională, nu poate fi nici lucru cuminte ca să-i treacă cuiva prin gând, nici din afară, cu atât mai puțin dinăuntru, să încerce a provoca vreo împotrivire.

- Războiul european -

- Serviciul nostru telegrafic -

Câinii în serviciul „Crucei-Roșii" franceze

Câinele Gaillac, care rămâne lângă rănit și lătrând chiamă pe brancardier

Cățeaua Nelly, negăsind chipiul spre a-l duce la ambulanță, ia pușca rănitului

INARMAREA
vaselor comerciale austro-ungare

— Născocirile presei bulgare —

Calafat, 8 Septembrie.

Asupra mișcărilor vaporului austro-ungar „Deak Ferencz" pot să vă mai comunic că s'aŭ făcut pe acest vapor toate pregătirile de înarmare. Se așteaptă să sosească țevile de tunuri spre a fi așezate.

Știrile anterioare asupra înarmării vaselor comerciale ale societății austro-ungare de navigație se confirmă tot mai mult.

Sondarea apelor

De câteva zile, remorcherele ce staționează la Vidin, vin des în portul nostru, ca să se aprovizioneze.

S'a observat că unul din aceste remorchere, băgându-se printre insulele din fața Calafatului — pe unde nu e drumul obișnuit de plutire — a sondat apele.

Inarmarea sătenilor bulgari

Silistra, 8 Septembrie.
Locuitorii din satele bulgare dealungul Cadrilaterului aŭ primit arme de la autoritățile bulgărești; li s'a împărțit și câte 150 cartușe.

Ce scorniituri răspândește presa bulgară

Giurgiu, 8 Septembrie.
Pe când ministrul bulgar la București, dulcele d. Radeff, dă tuturor asigurări de intențiunile sincer prietenești ale Bulgariei față de România, presa din Bulgaria publică cele mai năzdrăvane născociri spre a înfierbânta opinia publică bulgară contra noastră.

Să vă daŭ o probă:

Ziarul sofiot „Kambana", în numărul săŭ 2015, după ce pălăvrește că Constanța noastră mișună de armată, că se fac în mare grabă lucrări de apărare dinspre mare, că în România aŭ fost chemați sub drapel și recruții contingentului 1915, spune minciuna gogonată că regimentul local din Tulcea s'a revoltat de două ori și că la ultima revoltă a omorît un maior și un sublocotenent...

Ce zice d. Simion Radef, ministrul Bulgariei la București, despre aceste născociri... binevoitoare?

Nota redacției. — **Mai e nevoe să desmințim infama născocire a ziarului bulgăresc? Vom zice numai atâta: „Vrabia mălaiŭ visează".**

Cer, dar nu zic „haide"

Repet, că pe cât este de ușor de a scrie și de a vorbi, pe atât e de greu de a făptui; apoi în asemenea împrejurări numai conducătorii responsabili ai țării, pot zice „*haide*".

In adevăr, momentul proprice, de a zice „haide" este greu de brodit, probă că anul trecut Bulgaria nebrodindu-l a perdut ce câștigase, iar anul acesta nu l'a brodit nici cogeamitea imperiu german, care este amenințat să bage Europa dimpreună cu el într'un războiŭ ca cele din timpurile, când lumea se măcelăria cel puțin câte 5 ani.

Știindu-mi cititorii prudenți și culți, îi rog să-mi permită de a mă mărgini la acest antrefileu.

Alca

O telegramă M. S. Regelui

La marele meeting național de eri, după citirea moțiunei s'a dat apoi citire, în aplauzele unanime, următoarei telegrame adresată M. S. Regelui:

„*Cetățenii din a doua capitală a României, întruniți azi 8 Septembrie 1914, după chemarea* **„Ligei pentru unitatea culturală a tuturor românilor"** *(secția Iași), spre a se consfătui cu privire la situația creiată României azi, exprimându-Vă Sire, sentimentele lor de credință și venerație, roagă respectuos pe Majestatea Voastră să își spună cuvântul său regal, hotărîtor pe care România îl așteaptă, spre a'și face datoria realizând aspirațiile sale naționale, prin unirea noastră cu frații noștrii din Austro-Ungaria.*

(ss) **Comitetul Ligei Culturale Iași: Arhiereul Antim Botoșeneanu; preotul Cicerone Iordăchescu; A. D. Xenopol; Ion Găvănescu și A. C. Cuza.**

◆ Pentru orice reclamațiuni saŭ schimbări de adrese, d-nii abonați sunt rugați a atașa și una din benzile cu care primesc ziarul; contrar, reclamațiunea saŭ schimbarea de adresă nu vor fi rezolvate.

IN AJUNUL
luptei decisive

Roma, 7 (sosită 8). — **Intre cele două două armate, franceză și germană ce staŭ față în față, strașnic întărite, se daŭ lupte parțiale. Se așteaptă în curând o luptă decisivă. Trupele germane din aripa dreaptă încearcă o violentă contra-ofensivă. In tot timpul zilei de eri germanii aŭ bombardat cu străşnicie orașul Reims. La centru și aripa stângă situațiunea este neschimbată. (A. T. I.)**

Ciocnire
între o bandă curdă și trupele rusești

Petrograd, 8. — **Agenția Westnik află din Urmia, cu data de 6 Septembrie, că în satul Kuni s'a produs o ciocnire între o bandă curdă și trupele rusești. Banda, era comandată de Tamirjango și noaptea a fugit pe teritoriul turcesc. Perderile kurzilor sunt foarte mari. Rușii aŭ pierdut 9 oamenei. (A. R.)**

Situația
armatei rusești

Roma, 7 (sosită 8). — **Se telegrafiază din Petrograd că trupele ruse aŭ ocupat pozițiunile fortificate la Sieniawa și Sambor în Galiția. Austriacii aŭ distrus toate podurile de pe râul San din regiunile Radymno și Modyka.**

Tot după știrile din Petrograd, nici o luptă importantă nu s'a dat de câteva zile pe frontul prusian. Generalul Auffenberg a reușit să se retragă din Polonia rusească, pentru a se reuni cu armata care se lupta la Grodek. Generalul Dankl ar fi izolat. El ar căuta să se retragă dealungul Vistulei în spre Tarnow și Cracovia. (A. T. I.)

Pierderile austriacilor

Petrograd, 8. — **Agenția Westnik ne comunică: Știri din Newyork spun că austriacii aŭ pierdut în 17 zile 180.000 oameni și 1400 tunuri. Cavaleria austriacă este complect dezorganizată în urma ultimelor lupte. (A. R.)**

Svonuri de pace

Petrograd, 8. — Comentând svonurile de tratative de pace, ziarul „Temps" scrie: aliații nu vor termina răsboiul decât după prăbușirea militarismului german, după distrugerea cauzelor sale și consecințelor sale, fără a lăsa nici cea mai mică speranță de reîntoarcere a vechei stări de lucruri. (A. R.).

Amestecul Japoniei
în conflagrația actuală

Roma, 7 (sosită, 8). — *Ziarul „Nuovo Giornale", vorbind de amestecul Japoniei în conflictul european, scrie: Unul din fenomenele cele mai însemnate din conflagrația actuală, este intrarea în acțiune a imperiului japonez. Japonia va putea lua ușor în stăpânire colonia germană Kiau-Ceao, iar archipelagul lui Bismarck, insulele Caroline, Moriane, acele constelațiuni de insule cu care Germania înconjurase nordul Australiei, ca și insula Samoa, îndepărtatul popas pe drumul Americei, vor deveni una după alta, o pradă lesnicioasă de cucerire pentru Japonia, care va putea împrăștia peste tot pe aceste ținuturi parte din poporul săŭ așa de prolific.*

Din punctul de vedere politic, această acțiune a Japoniei are o importanță încă și mai mare, căci e menită să facă din ea adevărata stăpână a Extremului Orient. Până acum, Germania împărțea cu dânsa hegemonia Răsăritului și ajunsese să întreacă pe acest tărâm chiar și pe Anglia, mai cu seamă sub privința economică.

Astăzi, întregul vis german de stăpânire asupra acelor Mări îndepărtate e amenințat să apună în folosul Japoniei. Prestigiul și puterea Europei, de pe urma acestui războiŭ, va scădea simțitor nu numai în folosul Americei ci și al rasei galbene. Ba s'ar putea zice, că conflagrația de față este ca și punctul de plecare pentru o nouă partidă ce se va juca între rasa albă și cea galbenă. (A. T. I.).

Manifestul
opoziției parlamentare bulgare

Sofia, 8. — *Opoziția parlamentară publică un manifest semnat de toți membrii grupului cu excepția socialiștilor doctrinari, proclamând necesitatea menținerei neutralității adoptată și cerând formațiunea unui cabinet național cu reprezentanții tutulor partidelor, ca o garanție a respectărei acestei neutralități spre a conserva țărei posesiunile ei actuale și a'i asigura maximul de achiziții noui pe cari criza prezentă trebue să le aducă Bulgariei. (Agenția Bulgară).*

Germanii
părăsesc rănițíi

Paris, 7 (sosită 8). — **Sfârșitul ultimului comunicat mai spune: numeroși răniți aŭ fost părăsiți de germani. Ei eraŭ grupați în jurul ambulanței. (A. R.)**

Sârbii înaintează
în Bosnia

***Roma, 6 (sosită, 8).* — Luptele continuă cu înverșunare în direcțiunea Krupanj. Austriacii opun o rezistență îndârjită. Se telegrafiază din Niș, că trupele sârbești cari aŭ ocupat Visegrad continuă să înainteze în Bosnia. (A. T. I.).**

Capturarea
vasului Gloria

Londra, 8. Via Berlin. — **Vasul** *Gloria* **care mergea dela Buenos-Aires la Amsterdam, a fost prins lângă Falmouth de crucișătorí englezi, 100 rezerviști germani cari se aflaŭ pe bord aŭ fost făcuți prizonieri. (A. R.)**

Sărbătoarea națională
din Italia

Viena, 8. — Correspondenzbureau află din Roma, că sărbătoarea națională de eri a trecut în liniște. La Roma ca și în principalele orașe n'aŭ manifestat de cât puțini oameni și cei cari aŭ pus la cale acele manifestații erau cercurile studențești evident plătite de puterile triplei înțelegeri. Toate manifestațiunile aŭ fost totdeauna repede împrăștiate de trupe. Marele public nu a dat sprijinul săŭ manifestanților. Un mare meeting socialist în favoarea neutralităței s'a ținut azi și a fost foarte impunător. (A. R.)

ACUZARI ADUSE MEDICILOR FRANCEZI

Berlin, 8. — Ziarul „*B. Z. am Mittag*" spune că ziarul „*Corriere d'Italia*" ar fi aflat din Bordeaux cu data de 6 Sept. că în spitalele din Bordeaux se află 2000 germani răniți în luptele date pe Marna [illegible] că îngrijirile ce li se daŭ sunt foarte rudimentare. Majoritatea aŭ încă uniforma cenușie. Numărul celor cangrenați e foarte mare ceea ce dovedește că medicii francezi neglijează principiile antiseptice. (Corrbureau). (A. R.)

Știri diverse

ASUPRA ATITUDINEI ITALIEI

Milano, 8. — Ziarul „Perseveranza" descrie într'un lung articol trimis din Berlin însemnătatea victoriilor germane de până acum.

Acest articol caută să dovedească, că Italia nu trebue să se lase a fi indusă în eroare de știri false despre niște pretinse victorii ale triplei înțelegeri, renunțând la neutralitate, căci întinderea panslavismului presintă și pentru Italia cel mai mare pericol. Italia ar trebui să îndeplinească testamentul politic al lui Krispi, care a arătat în mod clar însemnătatea istorică a Austro-Ungariei. Izbânda triplei alianțe este deci și pentru Italia de cel mai mare interes.

IMPARATUL FRANZ IOSEF ȘI SOLDAȚII ROMANI

Viena, 8. — *Eri, împăratul Franz Iosef vizitând spitalul a găsit doui soldați români, un transilvănean și un bucovinean și s'a interesat de ei.*

La plecare cei doui români aŭ strigat pe românește „Trăiască împăratul, D-zeŭ să'l binecuvinteze".

CABLUL DINTRE CHINA ȘI JAPONIA DISTRUS

New-York 8. — *Cablul dintre China și Japonia a fost tăiat între Nagasaki și Șanghai, așa că comunicația dintre cele două state a fost întreruptă.*

TRADAREA
unui aviator francez pedepsit

Aviatorul Vedrines

Roma, 7 (sosită 8). — Se telegrafiază din Berlin că știrile din Cristiania anunță că svonul răspândit de ziarele franceze că aviatorul francez Vedrines a fost împușcat pentru înaltă trădare, ar fi confirmat. Vedrines s'ar fi înrolat ca voluntar și ar fi încercat să arunce într'o bombă mai multe planuri de fortificațiuni franceze. (A. T. I.)

LUPTE CRANCENE
pe frontul austro-sârb

Niș, 8. — ***Pe frontul Liubovia-Zvornik-Loznitza și Mitrovița-Sabaț se daŭ lupte crâncene. Inamicuul se retrage continuu în fața noastră în spre Drina pe frontul Liubovia-Zvornik. Pe frontul Mitrovița-Sabaț trupele noastre împedecă desfășurarea trupelor inimice. Pe restul frontului nu se semnalează nimic important. (Presbureau). (A. R.).***

NOUA GRUPARE
a armatei austro-ungare în Galiția

Viena, 8. — **Corespondentul de războiŭ al ziarului „*Morgen*" spune:**

Când am arătat noua grupare a armatei austro-ungare în Galiția, care s'a făcut precum se știe din motive tactice, am spus că rușii trebue să fi suferit mult mai mult ca trupele austro-ungare și că va trece timp până să încerce la rândul lor o ofensivă. Evenimentele aŭ dovedit asertiunea mea: dela lupta din regiunea Lembergului a trecut mai bine de o săptămână dar nimic nu se aude de o ofensivă serioasă. Dacă Rușii, precum afirmă ei, aŭ avut o victorie mare, dece nu profită de dânsa pentru o urmărire energică?

Este dovedit că trupele austro-ungare au plecat nu numai fără a fi hărțuite de adversar dar că aŭ luat cu ele trofeele lor, 10.000 prizonieri și 80 tunuri rusești. Rușii nu înaintează de cât foarte încet și cu precauțiuni extraordinare. Ploile torențiale din ultimele zile aŭ mărit toate apele din Galiția Orientală făcându-le cursul atât de repede încât râurile nu pot fi trecute de cât cu mare greutate și foarte încet. Armatele austro-ungare aŭ putut deci opera noua lor grupare cu liniște și așteaptă cu mare nerăbdare atacul inamicului.

Faptul că rușii aŭ trebuit să părăsească pe aliații lor francezi înfrânți, este rezultatul primei faze a luptei austro-ungare și trebue să se recunoască că acest rezultat este foarte strălucit. (K. K. T. Correspondenzbureau).

Atitudinea Italiei
în chestia albaneză

Roma, 7 (sosită 8). — Ziarul „Stampa" desminte știrea după care Italia ar fi pe cale de a efectua o debarcare de trupe la Valona, și adăogă:

Valona ar putea să fie amenințată din două părți. In ceeace privește mișcarea epiroților, Grecia știe că Italia nu va îngădui cu nici un chip înaintea lor asupra Valonei; de aceea guvernul din Atena a și dat în acest sens cele mai temeinice asigurări guvernului din Roma. In ceea ce privește mișcarea albanezilor musulmani, se observă aci (Roma) și că mișcarea lor nu poate să aibă și în adevăr nu are de cât un caracter pur religios. Nu se poate admite că Turcia să se gândească serios la posibilitatea de a reocupa Albania.

Dar s'ar putea întâmpla cazul unei incursiuni muntenegrene în nordul Albaniei, saŭ al ocupărei din partea trupelor eline a unor orașe albaneze mai în spre granița grecească. In aceste două cazuri Italia are de ales între calea diplomatică și cea a armelor. In actualele împrejurări Italia nu se va lipsi de nici unul măcar din soldații săi. Italia a declarat că cât va ține actualul războiŭ, ea va considera tot ceea ce se va petrece în interiorul Albaniei ca trecător și până la lichidarea finală a războiului european. Până atunci Italia va ține ca să fie respectate atât granițele actuale ale Albaniei cât și principiul neutralității albaneze. Pe baza acestui principiu, Italia a înștiințat atât guvernul din Viena cât și guvernele francez și englez că nu poate să admită ca un port albanez să slujească drept bază de operațiune pentru acțiunea lor navală, și tot pe baza acestui principiu a intervenit la Viena, cerând lămuriri asupra debarcărei unui convoi de arme și munițiuni la San Giovanni di Medua. (A. T. I.).

PRESA BULGARA DESPRE ARMATA SARBEASCA

Sofia, 8. — Ziarele din Sofia află din Niș că moralul armatei sârbești este cu totul zdruncinat. Până acum 12.000 cazuri de holeră aŭ fost constatate în armata sârbă. Mor zilnic între 200 și 300 sârbi.

Băncile de stat aŭ fost transferate din Valjevo, Gornimilanovaț și Kragujevaț la Niș.

In câteva regimente de artilerie soldații s'aŭ răsvrătit distrugând tunuri. (Corrbureau). (A. R.).

Desminţiri austriace

Viena, 8 — *„Sonn und Montagszeitung" scrie: Correspondenzbureau a desmințit deja categoric știrile ziarelor străine, în special engleze și sârbești, despre răsvrătiri în armata austro-ungară dat fiind naționalitățile ce o compun; e o datorie de onoare a complecta acea desmințire categorică. Am avut prilejul să observ soldați din diferite naționalități și să vorbesc cu dânșii în toate limbile monarhiei; am vorbit și cu soldați cari luaseră parte la lupte, cu răniți, și timp de cinci săptămâni cât am stat pe teritoriul de luptă am avut timp să observăm ce e adevărat din svonurile lansate. Ei bine, toate laudele ce s'aŭ adus pe dreptate soldaților noștri se cuvin fără excepție soldaților tutulor naționalităților. De pildă regimentul 41 de infanterie e compus pe umătate din români. El a participat la cinci lupte (Husiatin, Ciortkow, Bucsaci, Monasterzyska și în Bucovina sud-orientală, a primit 40 medălii pentru vitejie și a suferit mari perderi de oameni; regimentul 64, compus aproape în totalitate de români, era la bătălia din Lemberg. O zi întreagă a stat în foc, a făcut minuni de vitejie. Lângă Krasnik și Lemberg un regiment ceh a luptat cot la cot cu regimente germane și dacă li s'a adus o imputare a fost aceea că eraŭ prea impetuoși. Tot astfel din povestirile soldaților italieni și ucranieni răniți, rezultă că aceste regimente aŭ luptat săptămâni întregi. Printre cei decorați pentru vitejie se află mulți ruteni. Dar nu numai față de dușman, ci chiar între ei soldații noștri aŭ o atitudine care ar putea sluji de model și unor țări național uniforme: bosniacii, ajută pe unguri, cehii pe germani, polonezii pe ruteni, toate popoarele sunt unite ca frații. Orce afirmațiune contrară e o sfruntată minciună. (Corrbureau). (A. R.).*

*

Viena, 8. — *K. K. T. Correspondenz Bureau spune: comunicatul oficial francez din 6 Septembrie afirmă că divizia de cavalerie saxonă a fost trimisă din Franța în Galiția, unde a participat la sfărâmarea armatei austro-ungare suferind mari perderi. Această pretențiune este caracteristică pentru veracitatea comunicatelor franceze: în luptele din Polonia rusă n'a combătut nici o cavalerie saxonă alături de trupele austro-ungare. In consecință e o născocire afirmarea perderilor suferite tot așa ca și pretinsa distrugere a armatei austro-ungare. (A. R.).*